

Lösningar i Ena

Bilaga till slutredovisning Förslag till långsiktig utveckling och förvaltning av Ena

Datum 2025-01-31

Diarienummer Fi2024/01455

Diggs ärendenummer 2024-4511

Vad är Ena?

Ena är namnet på Sveriges digitala infrastruktur. Digg ansvarar för samordningen av Ena och är också ansvarig för merparten av de sammanhängande gemensamma digitala lösningar som idag finns i Ena. I Ena samlas gemensamma lösningar, både digitala lösningar och andra lösningar. Med digitala lösningar avses system och tjänster. Andra lösningar kan vara ramverk, standarder och specifikationer, så som interoperabilitetslösningar för datadelning och lösningar för digitalisering. Lösningarna inom Ena stöttar Sveriges offentliga aktörer till säker, effektiv och ändamålsenlig digitalisering och datadelning, och ger enskilda bättre digital service.

Ena försörjer också sektorernas digitalisering med viktig funktionalitet, exempelvis:

- digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen,
- digitaliseringen av rättsväsendet,
- förenkling för företagande,
- förstärkningen av det civila försvaret,
- den nationella digitala infrastrukturen för hälso- och sjukvård,
- det europeiska dataområdet för e-hälsa.

Här presenteras de befintliga lösningar i Ena som kan användas idag:

Digital post

Digital post är en infrastruktur för att skicka säkra elektroniska försändelser från myndigheter, kommuner och regioner till privatpersoner och företag. Digital post är säkert, hållbart och posten är tillgänglig var du än befinner dig.

Mina ombud

Mina ombud är en infrastruktur för en standardiserad och säker digital fullmaktshantering. Mina ombud erbjuder en digital tjänst där du kan dela ut fullmakter och få en överblick över vilka fullmakter du har fått respektive delat ut. Med en digital fullmakt kan du företräda företag och andra personer i en digital tjänst med de behörigheter som du har fått via fullmakten.

Peppol

Peppol är en infrastruktur för att sända meddelanden mellan parter och standardiserade meddelanden för inköpsprocessen. Peppol gör hanteringen enklare och billigare, både i nationella transaktioner och över landsgränser. Informationsöverföringen blir felfri, till skillnad från analoga eller ostrukturerade format såsom papper och PDF.

Säker digital kommunikation

Säker digital kommunikation (SDK) är en digital infrastruktur som innebär att offentliga aktörer kan utbyta känslig och sekretessklassad information digitalt på ett tryggt, säkert och effektivt sätt. Även privata utförare med offentligt finansierade uppdrag kan ansluta till SDK.

E-legitimering

När en person använder sin e-legitimation för att visa vem hen är kallas det för e-legitimering. Under e-legitimeringen behöver flera olika funktioner och system samarbeta för att identifiera personen.

Digg erbjuder avtal och gemensam infrastruktur för att göra det lättare att skaffa lösningar för e-legitimation. Sweden Connect erbjuder legitimering mot både eIDAS-noden och mot anslutna svenska legitimeringstjänster. Digg granskar och godkänner svenska e-legitimationer och ansvarar för den svenska eIDAS-noden som möjliggör e-legitimering över landsgränserna.

E-underskrift

Med en fristående underskriftstjänst kan användaren skriva under en handling elektroniskt med sin e-legitimation. Digg erbjuder standarder, ramverk, specifikationer och öppen källkod för:

- fristående underskriftstjänst,
- fristående valideringstjänst,
- tjänst för tillitsförteckningar för validering.

[Vem kan man lita på? Enkel och ändamålsenlig användning av betrodda tjänster i den offentliga förvaltningen - Regeringen.se](#)

API-hantering

Användning av gemensamma och välbeskrivna standarder underlättar både produktion och konsumtion av API:er. Digg erbjuder stöd som gör det enklare att hitta, förstå och ansluta till API:er genom att likrikta funktionalitet och lösningar för informationsutbyte. Detta främjar arbetet med interoperabilitet i offentlig sektor.

Bland de erbjudna stöden finns den Nationella REST API-Profilen, som möjliggör utveckling av REST API:er enligt bästa praxis och tydliga krav. API-Playbooken erbjuder vägledning och riktlinjer för API-utveckling och hantering, medan den Nationella API-katalogen samlar och publicerar tillgängliga API:er för enklare åtkomst. Dessutom finns verktyg som hjälper organisationer att automatiskt exponera API:er och datamängder via Sveriges dataportal samt kontrollera syntaxfel mot REST API-Profilen, vilket underlättar snabbare åtgärder och högre kvalitet

Metadathantering

Metadata spelar en central roll för att möjliggöra sökande, förståelse, utvärdering samt användning och delning av data inom organisationer och för externa användare. Enligt lagen om öppna data ska metadata för datamängder som görs tillgängliga eller redan är tillgängliga för vidareutnyttjande av offentliga aktörer, lämnas till Sveriges dataportal. Här samlas beskrivningar och metadata för datamängder och API:er.

För att stödja detta arbete erbjuder Digg flera viktiga tjänster och resurser. Bland annat finns gemensamma kataloger med gränssnitt för att hantera data, samt interoperabilitetsresurser uttryckta

i form av metadata, samt digitala tjänster som underlättar hanteringen och tillgängliggörandet av metadata. Genom livscykelhantering av nationella metadata-specifikationer säkerställs att metadata upprätthåller hög kvalitet över tid. Utöver detta erbjuds rekommendationer, metodstöd, rådgivning och expertkunskap. För att underlätta vidareutnyttjande av metadata på den europeiska marknaden finns särskilda tjänster som gör metadata tillgängliga på ett samordnat sätt.

Mina ärenden

Mina ärenden är en standard för digital ärendeåterkoppling som gör det enkelt för företag och privatpersoner att följa sina ärenden hos offentliga aktörer. Det skapar förutsättningar för offentliga och privata aktörer att ge användare en samlad och behovsanpassad ärendeöversikt, vilket ska förbättra det digitala mötet genom att medborgare och andra användare får ökad insyn och kontroll över sina ärenden.

Ramverk för spårbarhet

Ramverk för spårbarhet stöttar offentliga aktörer med att utveckla en tillförlitlig loggning och spårbarhet i digitala tjänster för att information ska kunna utbytas säkert och effektivt. Ramverkets mål är att erbjuda förutsättningar så att offentlig förvaltning har en robust och säker digital infrastruktur. Ramverket riktas primärt till offentliga aktörer, men dess principer, rekommendationer kan med fördel även nyttjas av andra aktörer.

Ramverk för intygshantering

Ramverk för intygshantering ger offentlig förvaltning stöd och rekommendationer i skapandet och hanteringen av digitala verifierbara intyg. Ramverket beskriver tekniska lösningar för att utfärda, distribuera och verifiera intyg. Covidbeviset är ett exempel på ett verifierbart intyg som senare utvecklades till ramverk för intygshantering.

Ramverk för nationella grunddata

Ramverket skapar förutsättningar för en säker och effektiv tillgång till nationella grunddata. Det övergripande målet är att se till att nationella grunddata över tid bedöms som användbara, tillförlitliga och fullständiga samt att de hanteras säkert.

Nationella grunddata är information i digitalt format oberoende av medium, inom offentlig förvaltning, som flera aktörer har behov av och som är viktiga i samhället och som genom överenskommelse bedömts följa Ramverk för nationella grunddata. Tjänster som idag levererar grunddata finns hos Lantmäteriet för grunddatadomänen fastighets- och geografisk information, hos Bolagsverket för grunddatadomän Företag och hos Skatteverket för grunddatadomän Person.

Publicera och hitta värdefulla datamängder

Värdefulla datamängder omfattas av en särskild reglering i öppna data-direktivet och i öppna datalagen. En myndighet som har en eller flera värdefulla datamängder är skyldig att se till att de

finns tillgängliga. Ena erbjuder stöd för att publicera och hitta värdefulla datamängder på Sveriges dataportal.

Profil för beständiga identifierare

Beständiga identifierare används för att entydigt identifiera objekt, personer och organisationer över tid, även om sammanhanget för objektet förändras. Regler kring utformning och uppslagning av beständiga identifierare finns i framtagna profiler för beständiga identifierare.

Svenskt ramverk för digital samverkan

Svenskt ramverk för digital samverkan ger grundläggande principer och rekommendationer för digital samverkan med målet att stödja offentliga organisationer att digitalt samverka och fungera effektivt tillsammans, till nytta för privatpersoner, företag och samhället i stort. Ramverket är ett svenskt ramverk för interoperabilitet baserat på det europeiska ramverket för interoperabilitet, EIF.